

Antonio Solaz ■ D.Grafic

parcs **naturals**
de la **comunitat**
valenciana

Versió
en Valencià

 GENERALITAT
VALENCIANA
CONSELLERIA DE MEDI AMBIENT
AIGUA, URBANISME I HABITATGE

Obra Social "la Caixa"

col.labora:

La impressió d'aquest material ha sigut possible gràcies al Conveni de col·laboració firmat el 21 d'abril del 2006 entre la Caixa d'Estalvis i Pensions de Barcelona, "la Caixa", i la Generalitat Valenciana per al desenvolupament del Pla de gestió integral per a la conservació dels sistemes naturals de la xarxa de parcs naturals de la Comunitat Valenciana.

Maqueta: Benjamín Albiach Galán
Kun.Xusa Beltrán

Fotografia: Equipo Educación Ambiental de los Parques Naturales
Benjamín Albiach Galán
Antonio Sáez
G. B.

Ed. cartogràfica: Pau Pérez Puigcerver
font: ICV (Institut Cartogràfic Valencià)

Texts: Equip d'educació ambiental

Imprés: Centro Especial de Empleo, IVADIS
D. L.:

La Comunitat Valenciana amb una superfície de 2.325.500 hectàrees es caracteritza per la gran diversitat de litologies que afloren al llarg del nostre territori que originen, en nombrosos casos, orografies abruptes on els principals rius llauren angostes goles, tot açò amb el marcat clima mediterrani que s'accentua per l'orientació nord-sud de la nostra Comunitat, genera una elevadíssima biodiversitat amb nombrosos hàbitats fins i tot de rellevància extracomunitària.

Aquesta varietat d'hàbitats i l'elevada biodiversitat associada es veuen perfectament representats en els parcs naturals i reserves naturals que ha declarat la Generalitat.

El degà dels nostres parcs naturals és el **penyal d'Ifac**, és un gran massís calcari litoral que sustenta rellevants endemismes botànics com la silene d'Ifac (*Silene hifacensis*), el *Teucrium hifacensis* i l'*Hippocrepis valentina* i una avifauna variada d'on destaca el falcó pelegrí (*Falco peregrinus*), el gavinot argentat (*Larus cachinnans*) i la falcia pàl·lida (*Apus pallidus*).

Penyal d'Ifac

B. Albiach Galán

Hoces del Cabriol

El **parc natural** de major superfície, amb 31.4446 hectàrees, és les **Hoces del Cabriol**. Aquest enclavament comparteix territori protegit a la Comunitat de Castellana Manxa. El riu Cabriol al seu pas pels massissos calcaris i dolomítics de la zona occidental de la província de València genera formacions geològiques de gran singularitat com són els ganivets i les falçs aprofitant l'erosió diferencial dels afloraments calcaris. El riu com a eix vertebrador del parc natural permet la formació de distints hàbitats, des del mateix fluvial passant pels boscos de ribera fins als formidables farallons on pernocten i crien les grans rapaces com l'àguila de panxa blanca (*Hieraaetus fasciatus*) i l'àguila reial (*Aquila chrysaetos*) sense oblidar-nos del gran duc o brúfol (*Bubo bubo*).

B. Albiach Galán

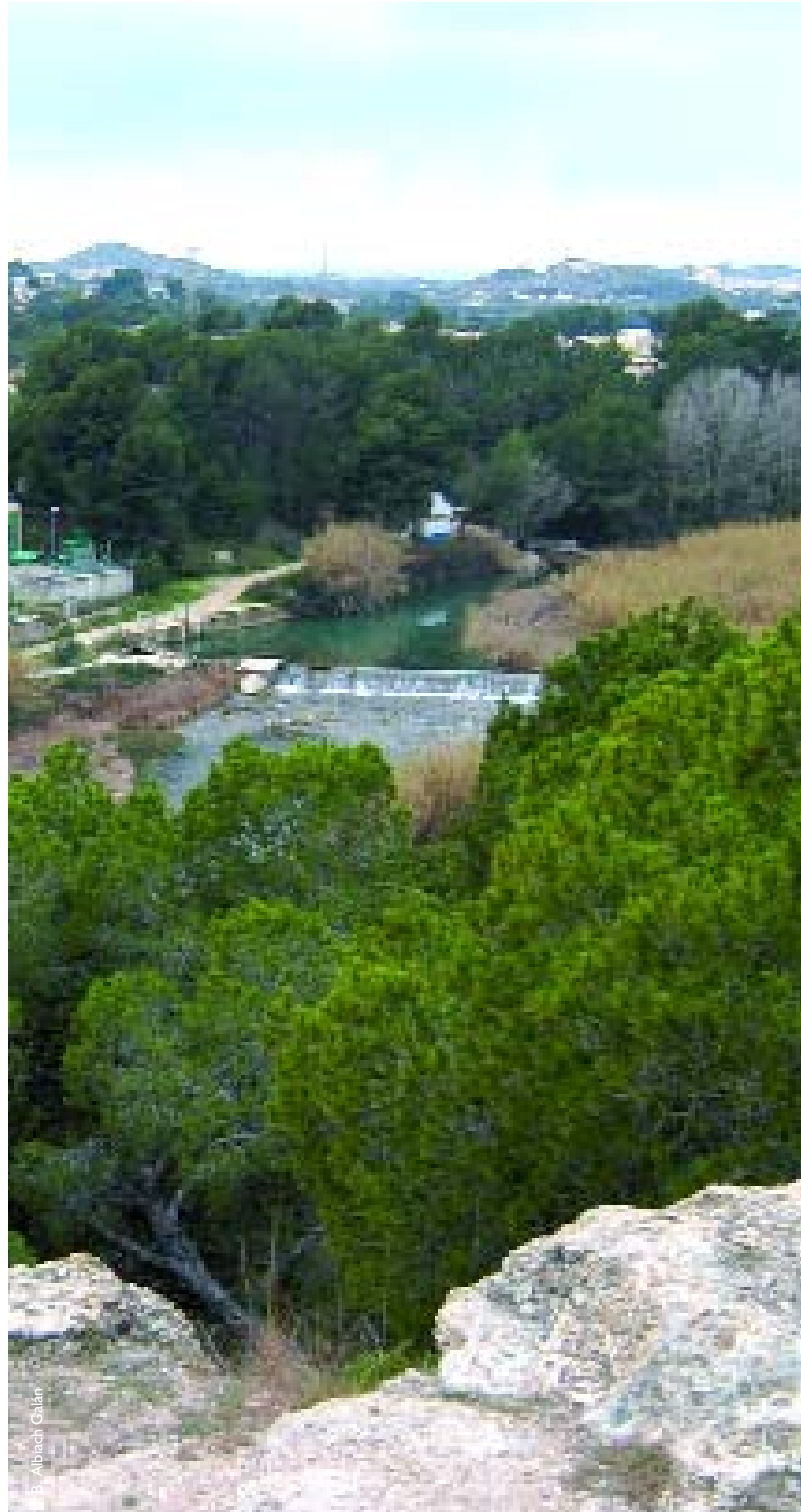
L'Albufera

El **parc natural** que s'identifica amb la ciutat de València és **l'Albufera** que a més de la gran riquesa biològica que atresora ha servit d'inspiració a molts escriptors. El Parc Natural de l'Albufera és el major aiguamoll de la nostra Comunitat i un dels majors de l'Estat espanyol i de rellevància internacional. On es poden distingir diversos tipus d'ecosistema com el de restinga que sustenta el bosc del Saler, el mateix llac i les zones de marjal. D'entre la riquesa faunística podem destacar el peix endèmic denominat samaruc (*Valencia hispanica*) que dóna nom a un personatge de la novel·la *Canyes i Fang* de Vicente Blasco Ibáñez, com també el gran nombre d'anàtids que hivernen que trien aquest valuós aiguamoll. D'entre la variadíssima flora podem destacar la rara trencadella (*Kosteletzkya pentacarpos*).

També prop de la ciutat de València, i en la seua àrea metropolitana, trobem el **Parc Natural del Túria** amb una extensió aproximada de 4.692 hectàrees i una longitud de 35 quilòmetres. Es tracta del primer parc natural de caràcter lineal de la Comunitat Valenciana. Amb una influència directa en més d'1,5 milions de persones, compta amb una rica biodiversitat en fauna i flora i presenta importants zones boscoses de pi blanc com en la Vallesa o les Rodanes i constitueix un dels últims pulmons forestals que sobreviu en una zona tan poblada i industrialitzada com és l'àrea metropolitana de València. L'elevat valor cultural es veu reflectit en l'existència del poblat de l'edat de bronze de la Lloma de Betxí i el castre fortificat visigot de València la Vella. D'altra banda, el pas de la Guerra Civil espanyola va deixar un conjunt de trinxeres, búnquers i túnels antiaeris que hui formen part del patrimoni històric. Menció especial requereixen els assuts i les séquies, d'un gran valor patrimonial i hidràulic, destacant la Reial Séquia de Moncada, de l'època islàmica.

Hi ha altres parcs naturals de la nostra Comunitat que es troben directament relacionats amb distintes activitats humanes com són els parcs naturals del Fondo, de les Salines de Santa Pola, i de les Llacunes de la Mata i Torrevella.

El Túria

El **Parc Natural del Fondo**, que es localitza entre les ciutats d'Elx i Crevillent, és el segon aiguamoll en importància del nostre territori, després de l'Albufera pel gran nombre d'espècies en perill d'extinció que troben refugi i hàbitats adequats per a la seua recuperació, és el cas de la rosseta (*Marmaronetta angustirostris*), l'ànec capblanc (*Oxyura leucocephala*). Aquest parc natural és un exemple típic de com les actuacions antròpiques han propiciat i augmentat la creació d'hàbitats palustres i aigües lliures, a partir d'una antiga llacuna que va ser transformada en un embassament de regulació per a reg, els embassaments de ponent i llevant són de la societat Riegos de Levante el nucli principal d'aquest rellevant parc natural.

El Fondo

G.B.

A escassa distància del Parc Natural del Fondo trobem el **Parc Natural de les Salines de Santa Pola**, exemple típic com en el cas anterior de com l'actuació humana ha generat ecosistemes irrepetibles i que es mantenen gràcies a aquesta activitat econòmica. A causa de la singularitat dels seus hàbitats salins són freqüents els endemismes botànics com el *Limonium santapolense*. D'entre la fauna destaquen les espècies limícoles que es localitzen en les platges de les llacunes salineres i l'espècie més emblemàtica del parc natural per la seua bellesa i esveltesa és el flamenc (*Phoenicopterus ruber*).

Les Salines de Santa Pola

B. Albiach Galán

La Mata-Torrevieja

Un poc més cap al sud en la ciutat de Torrevella s'ubica, fins al moment, el parc natural més meridional de la nostra Comunitat Valenciana, **les Llacunes de la Mata-Torrevella** que com en el cas anterior l'explotació salinera que es du a terme en la llacuna de Torrevella, permet que es mantinga aquest esplèndid parc natural. També són coneguts els terapèutics banys de fang de la llacuna de la Mata. En aquest parc natural a diferència dels dos anteriors, es pot observar una vegetació forestal característica del bosc mediterrani formada per coscoll (*Quercus coccifera*), llentiscle (*Pistacia lentiscus*), pi blanc (*Pinus halepensis*) que va patint una gradació a mesura que ens acostem a la llacuna i finalment és substituïda per espècies halòfites com l'escobella (*Salsola genistoides*) o el *Limonium caesium*.

Serra d'Irta

A l'altre extrem de la nostra Comunitat Valenciana, en la zona més septentrional, trobem el **Parc Natural de la Serra d'Irta** i la Reserva Natural Marina d'Irta. És un parc natural de naturalesa forestal però d'àmbit litoral. On destaquen els penya-segats baixos i mitjans sobreixint d'aquests últims la torre Badum. A més d'aquesta torre sentinella i per la seua situació estratègica en el parc natural, trobem dos castells en les localitats d'Alcalà de Xivert i Santa Magdalena de Pulpis. Un altre tret diferencial del paisatge d'aquest parc natural són els abancaments de pedra seca que són el vestigi d'una agricultura de subsistència, hui en dia abandonats i recolonitzats per la vegetació natural. Les formacions vegetals més freqüents són els matolls dominats per coscolls i llentiscles esguïtats amb boscos de pi blanc, destacant

l'endemisme conegut popularment com les agulles (*Erodium sangu-christi*) i en acostarnos cap a la costa amb ambients més salins les ensopegueres (*Limonium cavanillesii* i *Limonium girardianum*). La fauna existent és típicament forestal amb espècies com el teixó (*Meles meles*) i la fagina (*Martes foina*), però a causa del seu caràcter litoral també es poden observar corbes marines grosses i emplomal·lades (*Phalacrocorax carbo* i *Phalacrocorax aristotelis*), gavinot argentat i escateret (*Hydrobates pelagicus*). Menciò a part mereix la riquesa submarina que atresora la reserva marina amb una praderia de posidònia (*Posidonia oceanica*) molt ben conservada.

Desert de les Palmes

B. Albrecht Galán

En direcció sud trobem el **Paratge Natural del Desert de les Palmes**, enclavament de gaudi i oci dels veïns de la ciutat de Castelló per la seua proximitat. El paratge natural està format per la serra del Desert, de les Santes i les Agulles de Santa Àgueda, aquestes últimes d'una geomorfologia espectacular per efecte de l'erosió diferencial. En el paratge natural es troba el nou monestir de l'Orde dels Carmelites que es va acabar de construir en el 1796, encara que també es poden visitar els vestigis de l'antic convent dels Carmelites de finals del segle XVII i principi del XVIII. El nom de desert segurament, se li atribueix pel retir espiritual que acompanyava aquesta orde en la serra i el de les palmes per l'abundància de margalló (*Chamaerops humilis*) en la serra. A més d'aquest interessant valor històric i cultural, el paratge natural destaca per la presència d'una vegetació adaptada a sòls descarbonatats a causa dels afloraments triàsics del Buntsandstein com el pinastre (*Pinus pinaster*), l'estepa negra (*Cistus monspeliensis*), encara que florísticament destaca per la presència de setge (*Helianthemum origanifolium* subsp. *molle*) i el gerani de roca del Desert de les Palmes (*Erodium aguilifolium*).

Entre ambdós espais protegits es troba la zona humida més important de la província de Castelló, el **Parc Natural del Prat de Cabanes-Torreblanca**. Es caracteritza per ser un prat pantanós en estat de reblliment que a causa de les explotacions d'extracció de torba es poden observar xicotetes llacunes

B. Albiach Galán

Prat de Cabanes-Torreblanca

d'aigües lliures. En el parc natural s'observen diferents ecosistemes que des de la costa cap a l'interior es van substituint segons el gradient de salinitat que presenten els seus sòls. En les zones dunars creix una vegetació halòfita adaptada a una elevada concentració de sals en el sòl constituïda per espècies dels gèneres *Limonium*, *Arthrocnemum* i *Salicornia*, destacant l'endemisme *Limonium angustibracteatum* que es substitueix per joncs conforme disminueix la salinitat edàfica. En els sòls amb menor salinitat creix el càdec de mar (*Juniperus oxycedrus* subsp. *macrocarpa*). Entre la fauna present podem destacar els peixos endèmics el fartet (*Lebias iberica*) i el samaruc, i del grup de l'avifauna l'arpella cendrosa (*Circus pygargus*) i la perdiu de mar (*Glareola pratincola*).

E.E.A.

Marjal de Pego-Oliva

Continuant amb els parcs naturals que són zones humides, entre les províncies de València i Alacant localitzem el Parc Natural de **la Marjal de Pego-Oliva** que es caracteritza per l'elevada qualitat de les seues aigües. Es troba confinat entre els llits dels rius Bullent i Racons. Entre la vegetació aquàtica podem destacar el nenúfar (*Nymphaea alba*), a causa de l'elevada qualitat de les aigües es pot considerar com el parc natural per excel·lència dels macròfits com el *Ceratophyllum demersum* i el *Myriophyllum verticillatum*. Com en el cas de la vegetació macròfita la qualitat de les seues aigües permet la presència d'invertebrats endèmics com els crustacis dulciaquícules coneguts com gambetes (*Dugastella valentina* i

El Montgó

Paleomonetes zariquieyi) i la tortuga d'estany (*Emys orbicularis*) i d'una riquíssima ictiofauna encapçalada pel samaruc i el fartet, seguides de la raboseta (*Cobitis paludicola*) i la bagra (*Leuciscus cephalus*).

A escassa distància en direcció sud trobem el **Parc Natural del Montgó**. Es caracteritza per la presència dels majors penya-segats del nostre territori que serveixen de refugi a nombrosa ornitofauna litoral com el gavinet argentat, la corba marina emplomallada i la baldriga cendrosa (*Calonectris diomedea*). En els esvelts farallons nidifiquen espècies tan emblemàtiques com l'àguila de panxa blanca, el

falcó pelegrí i el duc. A aquesta diversitat d'avifauna li sumem altres grups com el dels mamífers amb la presència del teixó, la geneta (*Genetta genetta*), el gat salvatge (*Felis sylvestris*) i diverses espècies de quiròpters. La vegetació està formada pel clàssic bosc mediterrani de pi blanc amb coscoll i llentisacle, però la singularitat de la flora es deu a la presència de diversos endemismes com el card sant (*Carduncellus dianius*), la cua de gat (*Sideritis dianica*), la silene d'lfach i el *Limonium dufourii*. Aquest ric patrimoni natural s'acompanya de diversos jaciments arqueològics com els assentaments ibers de l'Alt de Benimàquia i el Pic de l'Àguila.

Cap a l'interior de la província d'Alacant se situen els parcs naturals de la Font Roja i de la Serra de Mariola.

El **Parc Natural de la Font Roja**, entre els termes municipals d'Alcoi i Ibi, és molt volgut pels veïns d'aquestes dues localitats. Es tracta d'un espai on la vegetació es troba molt ben conservada, s'observen els estadis superiors, com el bosc de carrasques (*Quercus rotundifolia*) amb roure valencià (*Quercus faginea*) amb un important seguici florístic que l'acompanya, amb espècies com el marfull (*Viburnum tinus*), la ginesta vera (*Cytisus heterochrous*) i un important estrat lianoide format per heura (*Hedera helix*), i mare-selves (*Lonicera implexa*, *Lonicera etrusca*). A més, podem trobar-nos

Font Roja

amb teixos (*Taxus baccata*) i aurons (*Acer opalus* subsp. *granatense*). Aquest formidable i ben conservat bosc té a més una fauna eminentment forestal, exceptuant les que es localitzen en els farallons de la serra del Menejador com és l'àguila de panxa blanca que ja és un emblema del parc natural. El bosc mixt de carrasques i roure valencià serveix de refugi a nombrosos grups de fauna forestal com el gat salvatge, el porc senglar (*Sus scrofa*), el teixó, la fagina (*Martes foina*) i la mostela (*Mustela nivalis*). En el parc natural també ens podem trobar amb joies de l'arquitectura tradicional com és la nevera Coloma.

Separat del Parc Natural de la Font Roja pel riu Polop s'aprecia la silueta del **Parc Natural de la Serra de Mariola**. Constituïda majoritàriament per materials calcaris, la intensa activitat tectònica ha generat un massís, que aconsegueix la seua màxima agressivitat en l'extrem nord-oriental, sector en què se situen també les màximes altures, presidides pels 1.389 metres de l'emblemàtic Montcabrer. Els importants aquífers de Mariola, reconeguts ja per Cavanilles, donen lloc a innumerables fonts, brolladors i surgències que esguiten tota la superfície de la serra. El poblament vegetal ha contribuït des d'antic a la fama naturalística de Mariola, dominats per espècies com les carrasques, freixes de flor, aurons, teixos, en els quals prosperen moltes de les plantes aromàtiques i medicinals que han fet coneguda la serra. La fauna és molt semblant a la del veí Parc Natural de la Font Roja. Les restes patrimonials troben una representació rellevant a Mariola: nombrosos jaciments arqueològics, alguns d'aquests de valor excepcional

B. Albiach Galán

Serra de Mariola

com la cova de la Sarsa, el Salt o la mola d'Agres, entre altres, apareixen per tota la zona, comprnent des del paleolític mitjà fins a l'època medieval, passant pel neolític, el bronze, la cultura ibèrica, la romanitat tardana o l'intens poblament andalusí. També el patrimoni etnològic es troba ben present, destaquen per la seua peculiaritat el conjunt de coves o pous de neu alguns d'aquests, com la cava Arquejada d'Agres o la de Don Miguel

També a l'interior però ara ja en la província de Castelló es troben els dos últims parcs naturals declarats, el Parc Natural de Penyagolosa i el Parc Natural de la Tinença de Benifassà.

Josep Cardà

Penyagolosa

El Parc Natural de Penyagolosa es troba dominat pel pic que li dóna nom al parc natural, que amb 1.814 m és el segon cim més alt de la Comunitat Valenciana, encara que el més conegut. En aquest parc natural s'observa una gradació altitudinal de la vegetació, dominant els boscos de pi blanc a menors cotes, que són substituïts per formacions de carrasques i roures valencians amb pinedes de pinassa (*Pinus nigra*) en ascendir d'altitud, en aquestes zones de major cota i amb un clima més continental creix la savina turífera (*Juniperus thurifera*) i en sòls descarbonatats el roure reboïll (*Quercus pyrenaica*). De la fauna associada a aquest riquíssim ecosistema forestal podem destacar del grup d'ornitofauna les grans rapaces com l'àguila reial,

l'àguila de panxa blanca, àguila calçada (*Hieraetus pennatus*), el falcó pelegrí, d'entre les rapaces nocturnes cal citar el duc, del grup dels mamífers és important la presència del gat salvatge, la cabra salvatge (*Capra pyrenaica*), la geneta i el teixó. Cal destacar especialment la major població valenciana de la rata penada de cova (*Miniopterus schreibersii*).

El **parc natural** més septentrional del nostre territori és la **Tinença de Benifassà**. És un parc natural evidentment agrest que limita amb les províncies de Tarragona i Terol. El parc natural està dominat geo-

morfològicament per un continu de moles amb vessants molt escarpats. La vegetació com en el cas del Parc Natural de Penyagolosa es troba molt ben estructurada pel gradient altitudinal destacant els carrascars en les zones menys litorals i les pinedes de pinassa amb sotobosc d'on destaca el boix (*Buxus sempervirens*) i en les zones de major cota i humitat el pi roig (*Pinus silvestris*). La fauna associada no difereix de la present en el veí Parc Natural de Penyagolosa, destacant la presència de la cabra salvatge que des d'aquestes terres s'ha irradiat cap a la resta de la Comunitat Valenciana.

Tinença de Benifassà

Jose Santambrogio (Santia)

Serra Gelada

Tornant al litoral i entre els municipis de Benidorm i l'Alfàs del Pi a Alacant ens trobem el **Parc Natural de la Serra Gelada**. Serra litoral amb grans penya-segats i amb una gran singularitat com és la presència d'una duna fòssil, de difícil accés, en el seu vessant est amb la vegetació psammòfila d'aquest tipus d'hàbitats. Entre la flora que ens podem trobar en aquest formidable parc natural destaquen els endemismes com la *Silene hifacensis*, *Teucrium hifacense*, *Asperula pau* subsp. *dianensis*. La fauna del parc natural destaca per les espècies marines lligades a la presència de penya-segats com l'escateret, la gavina corsa (*Larus audouinii*) i altra que únicament requereix tallats elevats com el falcó pelegrí. No podem deixar de citar la flora i la fauna marina que atresora aquesta reserva natural marina com la praderia de posidònia (*Posidonia oceanica*).

Ycente Arnau

Serra d'Espadà

Entre les províncies de València i Castelló discorre el tram mitjà del riu Palància que actua com a límit entre els parcs naturals de la Serra d'Espadà i de la Serra Calderona.

El **Parc Natural de la Serra d'Espadà** fins a la declaració del Parc Natural de les Hoces del Cabriel era el de major extensió amb 31.181 hectàrees. El parc natural es localitza en la província de Castelló i inclou en el seu àmbit 19 municipis. Litològicament podem considerar el parc natural com una illa dins del nostre territori pels afloraments triàsics del Buntsandstein. La naturalesa silícia de les roques genera sòls descarbonatats on creixen les millors suredes de la Comunitat Valenciana. Les suredes estan dominades, evidentment per la surera (*Quercus suber*) i un divers soto-

bosc de marfull, alborç (*Arbutus unedo*), bruc arbori (*Erica arborea*) amb estepes (*Cistus populifolius*, *Cistus monspeliensis* i *Cistus salvifolius*), i de vegades compartit amb pinastre. També podem trobar espècies rares en el nostre territori com el roure reboll, el castanyer (*Castanea sativa*), el teix i el grèvol (*Ilex aquifolium*), en definitiva el parc natural és dels millors, sinó el millor, dels parcs naturals forestals de la nostra Comunitat, a més es pot considerar un santuari de la flora criptogàmica (falagueres i molses, principalment), ja que més del 50% d'aquestes espècies tenen representació en aquest parc natural. Com no podia ser d'una altra forma la fauna del parc natural és eminentment forestal amb espècies com l'astor (*Accipiter gentilis*), l'esperver vulgar (*Accipiter nisus*), el gaig (*Garrulus glandarius*) i una ben representada fauna dels distints grups, destacant dels dels amfibis l'ofegabous (*Pleurodeles walt*). El massís de la serra d'Espadà per l'abruptesa del seu relleu va ser un dels últims enclavaments de resistència morisca abans de l'expulsió definitiva de la nostra Comunitat, prova d'això són els castells d'Ayódar, Almedijar, Eslida i molts altres.

Al marge dret del riu Palància s'albira el **Parc Natural de la Serra Calderona**, que comparteix amb el pròxim Parc Natural de la Serra d'Espadà, els afloraments silicis del Bundsandstein, però menys abundants i per tant en aquells enclavaments amb major humitat edàfica i millor conservats es poden observar suredes ben conservades com les del barranc del Saragatillo. De la flora exis-

Serra Calderona

tent en el parc natural cal destacar la reintroducció de l'estepa de Cartagena (*Cistus heterophyllus* subsp. *carthaginensis*) espècie que es pensava extinta en la Península ibèrica i que es va localitzar un exemplar en una població propera al parc natural. La fauna és eminentment forestal amb presència de grans rapaces que nidifiquen en els formidables farallons calcaris i silicis que esguiten el parc natural. En el parc natural es poden observar els vestigis de castells i masies fortificades com el d'Olocau, el de Serra o el de Segart i l'aldea coneguda com l'Olla. També, i datada del 1272, podem observar la cartoixa de Portaceli.

Si anteriorment parlàvem del Parc Natural de la Serra d'Espadà com una illa en el nostre territori pels seus afloraments silicis, ara ens trobem davant d'un autèntic arxipèlag en la

Reserva Natural Marina de les Illes Columbretes.

Situada a escassos 50 quilòmetres de la ciutat de Castelló podem observar el major aflorament de naturalesa volcànica del nostre territori, que va donar origen a un conjunt d'illes i illots com l'illa Grossa o l'illot Gran, la Forada o el Carallot, amb una superfície emergida de 21 hectàrees, i una superfície submergida de molta major superfície amb 4.434 hectàrees. El nom d'aquest arxipèlag i per tant de la reserva natural marina prové del gran nombre de colobres i escurçons que habitaven en aquestes illes hui extintes. De la flora podem destacar els endemismes com l'alfals arbori (*Medicago citrina*), i els caps blancs de Columbretes (*Lobularia maritima* subsp.

columbretensis). La fauna destaca per les espècies marines que nidifiquen com la gavina corsa, el falcó de la reina (*Falco eleonarae*), la baldriga cendrosa (*Calonectris diomedea*) i l'escateret o la sargantana de Columbretes (*Podarcis hispanica* subsp. *atrata*). A més d'aquest riquíssim patrimoni natural de la zona emergida de la reserva natural marina, la zona submergida és la més i millor conservada dels nostres fons marins amb presència en les zones menys profundes de praderies de la fanerògama *Cymodocea nodosa*. L'existència de més de 300 espècies d'algues d'entre les quals destaca el major bivalv del mediterrani la nacra (*Pinna nobilis*) i fins i tot el coral roig (*Corallium rubrum*). La reserva natural marina és també un bon

Illes Columbretes

Puebla de San Miguel

observatori per a divisar cetacis com els dofins mulars (*Tursiops truncatus*) i llistats (*Stenella coeruleoalba*), el cap d'olla negre d'aleta llarga (*Globicephala melaena*) o els més esquius com el rorqual comú (*Balaenoptera physalus*) o el catxalot (*Physeter catodon*).

De nou a l'interior però ara a la província de València se situen dos dels últims parcs naturals declarats, el Parc Natural de Puebla de San Miguel i el Parc Natural de Chera-Sot de Chera.

En la zona més occidental de la nostra Comunitat Valenciana trobem el **Parc Natural de Puebla de San Miguel** amb una superfície de 6.390 ha, en aquest espai es localitza el punt més elevat de la Comunitat Valenciana, l'alt de Las Barracas amb 1.839 metres d'altura. Aquesta altitud, la distància que el separa del litoral i unes condicions climatològiques caracteritzades per temperatures extremes, sobretot a l'hivern, juntament amb altres condicionants físics i humans configuren uns paisatges únics a la Comunitat Valenciana

Aquestes característiques orogràfiques i climàtiques han afavorit el desenvolupament de comunitats vegetals d'una raresa i bellesa excepcional. Cal destacar els boscos de savina turífera, conformant un dels dos millors grups d'aquests exemplars a escala mundial, principalment, a causa de la longevitat dels seus individus ja que alguns superen els 1.500 anys. També trobem boscos de teixos que reuneixen en aquest espai més de la meitat dels exemplars d'aquesta espècie de la província de València, sense oblidar els boscos de pi negre i de pi blanc.

El Parc Natural de Chera-Sot de Chera és un espai de 6451,17 ha de superfície que constitueix un dels territoris valencians en què es concentren valors ambientals, paisatgístics i

socioculturals d'especial rellevància. Els municipis de Chera i Sot de Chera, s'alcen en una vall ocupada per terres de conreu, que donen lloc a un paisatge singular conformat al llarg de la història per les diferents cultures i tradicions que han colonitzat aquestes terres fèrtils. La superfície del terme és molt abrupta i muntanyosa, situada en l'interior d'una enorme fossa tectònica i rodejada de pics, que dona lloc a un enclavament de gran interès turístic, no solament per ser la seu del primer Parc Geològic de la Comunitat Valenciana i per estar inclòs en el LIC Serra Negrete, sinó també pels seus paisatges formats pel riu Sot o també anomenat Reatillo; l'embassament de Buseo, l'angost barranc de la Hoz on s'alça el cingle del Fraile, zona també de gran bellesa, sense oblidar els cims més importants com són el pic Ropé (1.136 m) i Cinco Pinos (1.171 m).

Chera-Sot de Chera

Penyal d'Ifac C/ Illa de Formentera, s/n
03710 Calp (Alacant)
Tel. 965 83 75 96 - Movil: 679 19 59 12
ifac_cma@gva.es

**Hoces del
Cabriel** C/ Sindicato Agrícola, s/n
46310 Venta del Moro (Valencia)
Móvil: 639 20 21 12
hoces_cabriel@gva.es

L'Albufera Centro de Información "Racó de l'Olla"
Carretera El Palmar S/N
46012 - Valencia
Tel. 96 162 73 45
raco_olla@gva.es

El Fondo Finca El Rincón
Azarbe de Afuera s/n
03158 San Felipe Neri (Alacant)
Tel. 96 667 85 15
parque_elhondo@gva.es

**Salines de
Santa Pola** Museo de la sal
Junto a N-332 Alicante-Cartagena,
km 87.1
Avda. Zaragoza, 45
03130 Santa pola (Alicante)
Tel. 96 669 35 46
parque_santapola@gva.es

**La Mata-
Torrevieja** Antigua Casa Forestal de la Mata
(Torrevieja) N-332 - km 65.5
03188 La mata - TORREVIEJA (Alacant)
Tel: 966 92 04 04
parque_lamata@gva.es

Serra d'Irta Pozos de Iryda
Avenida Estación s/n
12598 Peñíscola (Castelló)
Móvil: 679 19 63 98
serra_irta@gva.es

**Desert de
les Palmes** La Bartola
Ctra. Magdalena al Desert, km 8
12560 Benicàssim
Tel. 964 76 07 27
paratge_desert@gva.es

**Prat de
Cabanes-
Torreblanca** Instituto de Acuicultura de Torre de la Sal, s/n
12595 Ribera de Cabanes - Cabanes (Castelló)
Tel.964 31 97 77
parque_cabanes@gva.es

**Marjal de
Pego-Oliva** C/ Llavador, 5
03780 Pego (Alacant)
Tel. 96 640 02 51 - Movil: 679 19 52 27
parque_pegooliva@gva.es

El Montgó Camí de Sant Joan, S/N.
Finca del Bosc de Diana - A. correos 492
03700 Dénia (Alacant)
Tel. 96 642 32 05
parque_montgo@gva.es

Font Roja Edificio Font Roja Natura
Carretera de la Font Roja s/n
03801 Alcoi (Alacant)
Tel. 96 533 76 20
parque_fontroja@gva.es

**Serra de
Mariola** Mas d'Ull de Canals
Ctra. Alcoi-Banyeres, km 17.5
Apartado de correos 157
13450 Banyeres de Mariola (Alacant)
Tel. 965 56 63 83
serra_mariola@gva.es

Penyagolosa Tel. 964 38 94 11
parque_penyagolosa@gva.es

**Tinença de
Benifassà** Tel. 650 412 497
parque_tinenbenifassa@gva.es

Parc Natural de la Serra Gelada Oficina Técnica
Paseo de la carretera, 34 (Antiguo Ayuntamiento)
03501 Benidorm (Alicante)
Tel. 966 80 75 35 - 966 80 78 79

Centro de Información
C/ Oscar Esplá, 1
03580 Albir - Alfàs del Pi (Alicante)
Tel. 96 686 71 85
serragelada@gva.es

Parc Natural de la Serra d'Espadà C/ Francisco Mondragón, 2
12528 Eslida (Castellón)
Tel. 96 462 91 12 - Mòvil: 679 19 62 94
parque_espadan@gva.es

Serra Calderona Plaza del Ayto., s/n (casa de la cultura)
46119 Náquera (Valencia)
Tel. 96 168 19 93 - Movil: 679 19 52 38
serra_calderona@gva.es

Illes Columbretes Planetario de Castellón
Paseo Marítimo, 1
12100 Grau de Castelló (Castelló)
Tel. 964 28 89 12 (Castelló)
Tel. 964 76 23 86 (islas)
parque_columbretes@gva.es

Normativa

Respecteu el camí i no feu dreceres

El gos, porteu-lo sempre lligat

Eviteu deteriorar bancals o construccions. Respecteu el patrimoni historicocultural

Cuideu les fonts, és el nostre bé més preat, no les contamineu

Observeu les plantes sense destrossar-les, no les arranqueu

Observeu els animals sense molestar-los

Depositeu el fem en el contenidor més pròxim

Només podeu acampar en les zones autoritzades

Aparqueu el vostre cotxe i camineu, coneixereu millor el parc i gaudireu del silenci

No encengueu fogueres, no fumeu, respireu aire pur

Telèfon d'emergències: 112